

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci navrhovatelky: **Mgr. V. Z., Ph.D.**, zast. Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem se sídlem třída Kpt. Jaroše 1922/3, Brno, proti odpůrcům: **1) vláda**, se sídlem nábreží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1, zast. JUDr. Karlem Muzikářem, LL.M. (C.J.), advokátem se sídlem Křižovnické náměstí 193/2, Praha 1, **2) Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, zast. JUDr. Jiřím Kindlem, M.Jur., Ph.D., advokátem se sídlem Křižovnické náměstí 193/2, Praha 1, v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy, o námitce podjatosti a návrhu na vydání předběžného opatření,

t a k t o :

- I. Soudci Městského soudu v Praze JUDr. Ing. Viera Horčicová, Mgr. Martin Lachmann a JUDr. Jaromír Klepš **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 10 A 35/2020.
- II. Návrh navrhovatelky na vydání předběžného opatření **se odmítá**.

Odůvodnění:

[1] Navrhovatelka podala u Městského soudu v Praze návrh na zrušení čtyř aktů vydaných odpůrci: usnesení vlády ČR č. 194 ze dne 12. 3. 2020, o vyhlášení nouzového stavu pro území ČR, č. 69/2020 Sb., usnesení vlády ČR č. 211 ze dne 14. 3. 2020, o přijetí krizového opatření, č. 82/2020 Sb., usnesení vlády ČR č. 215 ze dne 15. 3. 2020, o přijetí krizového opatření, č. 85/2020 Sb., a mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 10. 3. 2020, čj. MZDR 10676/2020-1/MIN/KAN.

[2] V průběhu řízení před městským soudem byly dva z uvedených aktů zrušeny vládou (usnesení č. 82/2020 Sb. a usnesení č. 85/2020 Sb.). Proto městský soud vyzval usnesením ze dne 26. 3. 2020 navrhovatelku, aby zvážila, zda v rozsahu zrušených opatření nezmění původní návrh na jiný návrhový typ – žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podle § 82 s. ř. s. Současně dodal, že by v případě změny návrhu výjimečně vedl společné řízení o obou návrzích.

K výroku I:

[3] Odpůrci v reakci na usnesení městského soudu ze dne 26. 3. 2020 upozornili na to, že zrušeno bylo i mimořádné opatření čj. MZDR 10676/2020-1/MIN/KAN, a to ještě před podáním návrhu. Zároveň v postupu městského soudu shledali vybočení z poučovací povinnosti způsobem, který odporuje požadavku na jeho nestrannost, a zakládá tak podle

jejich názoru pochybnosti o nepodjatosti senátu 10 A městského soudu. Podle odpůrců by navrhovatelka v případě změny původního návrhu musela podat novou žalobu, která by se projednávala v novém řízení u příslušného senátu podle rozvrhu práce. Odpůrci zdůraznili, že senát 10 A nesmí obcházet zákonný mechanismus přidělování věcí.

[4] Soudci senátu 10 A (JUDr. Ing. Viera Horčicová, Mgr. Martin Lachmann a JUDr. Jaromír Klepš), vůči nimž byla vznesena námitka podjatosti, shodně uvedli, že jim nejsou známy žádné skutečnosti, které by vzbuzovaly pochybnosti o jejich nepodjatosti; nemají žádný vztah k věci ani k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům. K usnesení ze dne 26. 3. 2020 uvedli, že by bylo v rozporu s právem navrhovatelky na spravedlivý proces, jestliže by jí byl odepřen přístup k soudu.

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Odpůrci spatřují pochybnosti o nestrannosti soudců senátu 10 A ve vydání usnesení, jímž senát vyzval navrhovatelku k případné úpravě původního návrhu ve věci.

[7] Nejvyšší správní soud uvádí, že důvodem k vyloučení soudce může být v první řadě poměr k věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům, pro který je dán důvod pochybovat o nepodjatosti. Důvodem k vyloučení nejsou v souladu s citovaným § 8 odst. 1 s. ř. s. *okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci.* Odpůrci ovšem právě takovéto důvody tvrdí. Krom procesního postupu městského soudu v nynější věci (vydání usnesení ze dne 26. 3. 2020) netvrdí odpůrci žádné jiné konkrétní skutečnosti, které by zavdávaly pochybnost o nepodjatosti zmiňovaných soudců. Takové skutečnosti nevyplývají ani z vyjádření soudců k námitce podjatosti. Námitka podjatosti je tedy podle § 8 odst. 1 s. ř. s. nedůvodná (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2018, čj. Nao 164/2018-83, bod 16, nebo ze dne 18. 6. 2003, čj. Nao 25/2003-47, č. 283/2004 Sb.).

[8] Nad rámec nezbytného odůvodnění pak Nejvyšší správní soud k argumentaci odpůrců podotýká, že současná judikatura vyžaduje, aby za určitých okolností správní soud upozornil žalobce (navrhovatele) na nutnost úpravy žaloby (návrhu) a umožnil mu úpravu provést (srov. rozsudky ze dne 28. 2. 2018, čj. 6 As 357/2017-26, ze dne 6. 4. 2018, čj. 4 As 57/2018-78, nebo ze dne 16. 5. 2018, čj. 5 As 48/2018-25), a tato povinnost plyne i z judikatury Ústavního soudu (nálezy ze dne 15. 1. 2019, sp. zn. III. ÚS 2634/18, a ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 2398/18). Nejvyšší správní soud ovšem zdůrazňuje, že v tomto rozhodnutí nemůže hodnotit správnost úvah městského soudu při vydání usnesení ze dne 26. 3. 2020, neboť by tím překročil předmět řízení o námitce podjatosti.

K výroku II:

[9] Podáním ze dne 3. 4. 2020 se navrhovatelka domáhala, aby Nejvyšší správní soud v řízení o námitce podjatosti vydal předběžné opatření, jímž zamezí odpůrcům, aby pokračovali v porušování jejich práv a svobod formou vydávání opatření, která překračují limity zákona a ústavního pořádku ČR. Navrhovatelka přitom odkázala na usnesení

Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, čj. Na 112/2006-37, č. 910/2006 Sb. NSS, podle něhož může předběžné opatření vydat i Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti.

[10] Nejvyšší správní soud uvádí, že navrhovatelce lze jistě přisvědčit, že podle usnesení čj. Na 112/2006-37 platí, že § 120 s. ř. s. ani jiné ustanovení tohoto zákona obecně nevylučuje, aby předběžné opatření vydal i Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti. V úvahu může přicházet vydání předběžného opatření zejména v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozhodnutí soudu ve věci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, nevyhověl-li soud žalobě. Opodstatněným účelem je, aby v mezidobí od podání kasační stížnosti a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, jímž by případně bylo kasační stížnosti vyhověno, nehrozil žalobci vznik vážné újmy z důvodu postupu správního orgánu v souladu s napadeným rozhodnutím soudu.

[11] Z citovaného usnesení je ovšem také zjevný logický závěr, že o návrhu na nařízení předběžného opatření rozhoduje ten soud, před kterým se vede řízení ve věci samé (tj. zejména o žalobě a o kasační stížnosti proti meritornímu rozhodnutí). Z povahy věci tak o návrhu na předběžné opatření nemůže rozhodovat soud, který řízení ve věci samé nevede, ale s ohledem na procesní úpravu rozhoduje pouze o dílčí procesní otázce řízení vedeného jiným soudem. Typicky se jedná právě o rozhodování o námitce podjatosti, ale rovněž o rozhodování o kasačních stížnostech proti procesním rozhodnutím, jimiž se řízení nekončí (např. o kasačních stížnostech proti zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce či žádosti o osvobození od soudních poplatků).

[12] Toto pravidlo je přirozené a vyplývá z vymezení předmětu řízení při rozhodování o těchto dílčích procesních otázkách. Předmětem řízení o námitce podjatosti je pouze posouzení existence důvodů zakládajících vyloučení soudců, předmětem řízení o návrhu na ustanovení zástupce je splnění předpokladů podle § 35 odst. 10 s. ř. s. apod. Jinými otázkami se soud, který rozhoduje o těchto námitkách a návrzích, nezabývá a ani zabývat nemůže.

[13] Uvedené závěry přitom nemohou být ani pro navrhovatelku či jejího zástupce nikterak překvapivé, neboť vyplývají přímo z dikce § 38 odst. 1 s. ř. s. – *Byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.*

[14] Již ze znění citovaného § 38 odst. 1 s. ř. s. je tedy bez dalšího zjevné, že věcně příslušným soudem k rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření je soud, u něhož byl podán návrh na zahájení řízení ve věci samé (tj. žaloba, návrh na zrušení opatření obecné povahy či kasační stížnost).

[15] V této věci ovšem u Nejvyššího správního soudu žádný návrh na zahájení řízení (kasační stížnost) podán nebyl. Proto Nejvyšší správní soud návrh na vydání předběžného opatření odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s. pro neodstranitelný

nedostatek podmínky řízení spočívající v nedostatku věcné příslušnosti. Vzhledem k tomu, že se navrhovatelka výslovně domáhala, aby o jejím návrhu rozhodl právě a jen Nejvyšší správní soud, nebyl důvod pro postup podle § 7 odst. 5 s. ř. s.

[16] Navrhovatelce ovšem nic nebrání v tom, aby nový návrh na vydání předběžného opatření podala v řízení ve věci samé u soudu, který je místně a věcně příslušný o tomto návrhu rozhodnout.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. dubna 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu